

Deklaracja szczytu NATO o zdolnościach obronnych *Chicago, 20 maja 2012 r.¹*

1. Jako przywódcy Sojuszu jesteśmy zdecydowani zapewnić, że NATO zachowa i rozwinie zdolności niezbędne do wykonywania podstawowych zadań związanych ze wspólną obroną, zarządzaniem kryzysowym i kooperatywnym bezpieczeństwem – i tym samym odgrywać będzie istotną rolę w promowaniu bezpieczeństwa na świecie. Musimy sprostać tej odpowiedzialności, walcząc jednocześnie z kryzysem finansowym i reagując na ewoluujące wyzwania geostrategiczne. NATO pozwala nam uzyskać większe bezpieczeństwo, niż którykolwiek z członków Sojuszu, działając w pojedynkę, zdołałby osiągnąć. Potwierdzamy niesłabnące znaczenie silnej więzi transatlantyckiej oraz sojuszniczej solidarności, jak również wagę współdzielenia odpowiedzialności, ról i ryzyk dla sprostania wyzwaniom, przed którymi stoją zarówno północnoamerykańscy, jak i europejscy sojusznicy. Uznajemy znaczenie silniejszej i bardziej sprawnej obrony europejskiej oraz z zadowoleniem przyjmujemy wysiłki Unii Europejskiej wzmacniające jej potencjał odpowiadania na wspólne wyzwania w dziedzinie bezpieczeństwa. Wysiłki te same z siebie są ważnym wkładem w więź transatlantycką.

2. Siłę NATO stanowią wojska Sojuszu – ich wyszkolenie, wyposażenie, interoperacyjność i doświadczenie – połączone i kierowane przez zintegrowaną strukturę dowodzenia. Sukces naszych wojsk w Libii, Afganistanie, na Bałkanach i w zwalczaniu piractwa jest żywą ilustracją tego, że NATO w dalszym ciągu nie ma sobie równych w zdolności do rozmieszczenia i utrzymania siły militarnej chroniącej bezpieczeństwo naszych społeczeństw oraz wniesienia wkładu do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.

3. Sukces ten jest wynikiem ponad sześćdziesięciu lat bliskiej współpracy w dziedzinie obronności. Pracując wspólnie w ramach NATO mamy większą zdolność zapewnienia naszym obywatelom bezpieczeństwa – i to znacznie skuteczniej i wydajniej – niż w wypadku działań samodzielnych.

¹ „Bezpieczeństwo Narodowe” nr 22, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, Warszawa 2012 r., s. 191–195.

4. Od czasu szczytu w Lizbonie i przyjęcia tam nowej Koncepcji Strategicznej udało nam się już osiągnąć konkretny postęp w zapewnianiu, że NATO ma zdolności niezbędne do obrony obywateli, prowadzenia operacji zarządzania kryzysowego oraz wzmacniania kooperatywnego bezpieczeństwa. Inne ważne przedsięwzięcia to:

- Dziś ogłosiliśmy tymczasową zdolność do obrony przed raketami balistycznymi jako pierwszy krok do ustanowienia systemu obrony przeciwrakietowej NATO, który będzie chronić terytoria, ludność oraz wojska europejskich członków NATO przed wzrastającymi zagrożeniami spowodowanymi proliferacją rakiet balistycznych, opierając się na zasadach niepodzielności bezpieczeństwa członków Sojuszu i solidarności NATO, sprawiedliwego podziału ryzyka i obciążeń, z uwzględnieniem poziomu zagrożenia, dostępności i technicznej wykonalności.
- Wprowadzamy w życie wysoce zaawansowany system Sojuszniczego rozpoznania terenu (*Alliance Ground Surveillance*), aby nasze wojska mogły lepiej i bezpieczniej wypełniać zleczone im misje; w związku z tym kilku członków Sojuszu podjęło ważną inicjatywę, która ma w szerokim stopniu udoskonalić połączony wywiad, nadzór i rozpoznanie.
- Rozszerzyliśmy misję strzeżenia przestrzeni powietrznej nad państwami bałtyckimi. Misja ta i inne przedsięwzięcia związane z kontrolą przestrzeni powietrznej w Europie, w których członkowie Sojuszu współpracują w imię bezpieczeństwa i upewniania, to widoczne znaki sojuszniczej solidarności.
- Wprowadzamy nową, bardziej ekonomiczną i skuteczniejszą strukturę dowodzenia.
- Osiągnęliśmy stały postęp w rozwijaniu szeregu zdolności, które ustaliliśmy w Lizbonie jako krytyczne dla skutecznego prowadzenia operacji, w tym: poprawę obrony przed atakami cybernetycznymi, rozbudowę systemu dowodzenia i kontroli powietrznej NATO oraz zwiększenie zdolności w Afganistanie do wymiany danych wywiadowczych, rozpoznawczych i nadzorczych oraz do zwalczania improwizowanych ładunków wybuchowych.

5. W świetle tego postępu z ufnością postawiliśmy sobie cel stworzenia Sił NATO 2020: nowoczesnych, ściśle powiązanych ze sobą wojsk wyposażonych, wyszkolonych i dowodzonych tak, aby były w stanie działać razem oraz z partnerami w dowolnym środowisku.

6. Fundamentalne w osiągnięciu tego celu będą usprawnienia w sposobach rozwijania i dostarczania zdolności, jakich wymagają misje. Oprócz istotnych wysiłków krajowych i istniejących, sprawdzonych wielonarodowych form współpracy, takich jak strategiczny transport powietrzny oraz powietrzne ostrzeganie i kontrola, musimy znaleźć nowe sposoby ściślejszej współpracy, która pozwoli nam nabyć i utrzymać kluczowe umiejętności, ustalić potrzeby priorytetowe i konsultować zmiany w naszych planach obronnych. Powinniśmy również pogłębić więzi między sojusznikami oraz między sojusznikami a partnerami, oparte na wzajemnych korzyściach. Utrzymanie silnego przemysłu obronnego w Europie i możliwie najlepsze wykorzystanie potencjału współpracy przemysłów obronnych w całym Sojuszu pozostają podstawowym warunkiem zapewnienia niezbędných zdolności do 2020 r. oraz później.

7. Inteligentna obrona (*smart defence*) jest w centrum nowego podejścia. Rozwój i rozmieszczenie zdolności obronnych to przede wszystkim obowiązek każdego kraju. Jednak ze względu na wzrastające koszty technologii oraz ograniczane budżety obronne niektóre kluczowe zdolności wielu członków Sojuszu można rozwinać i nabyć wyłącznie przez wspólną pracę. Dlatego też z zadowoleniem przyjmujemy decyzje członków Sojuszu o rozpoczęciu poszczególných wielonarodowych projektów, dotyczących m.in. lepszej ochrony naszych wojsk, lepszego rozpoznania i wyszkolenia. Te projekty zapewnią większą skuteczność operacyjną, ekonomikę wydatków oraz ściślejsze powiązania między naszymi wojskami. Dzięki nim zdobędziemy również doświadczenia dla kolejnych projektów typu *smart defence* w przyszłości.

8. Jednak *smart defence* to coś więcej. Inicjatywa ta oznacza zmienioną perspektywę, okazję do odnowienia kultury współpracy, w której wielonarodowe współdziałanie otrzymuje nowe znaczenie jako skuteczna i produktywna opcja rozwoju zdolności krytycznych.

9. Rozwijanie większych zdolności wojskowych Europy wzmocni więź transatlantycką, wzmoże bezpieczeństwo wszystkich członków Sojuszu i wesprze sprawiedliwy podział ciężarów, korzyści i zobowiązań wynikających z członkostwa w nim. W tym kontekście NATO będzie ściśle współpracować z Unią Europejską, tak jak zostało to uzgodnione, aby zapewnić, że nasza Inicjatywa inteligentnej obrony i unijna Inicjatywa łączenia i udostępniania zasobów wojskowych (*pooling and sharing*) będą się uzupełniać i wzajemnie wzmacniać. Z zadowoleniem przyjmujemy wysiłki Unii Europejskiej, w szczególności w obszarach tankowania powietrznego, wsparcia medycz-

nego, nadzoru morskiego i szkolenia. Witamy także wysiłki podejmowane przez europejskich sojuszników i partnerów w tych i innych dziedzinach. Nasz sukces w dalszym ciągu będzie zależeć od wzajemnej przejrzystości i otwartości między oboma organizacjami.

10. Czynimy także kroki zmierzające do wzmocnienia więzi łączących nasze wojska, jak również z wojskami naszych partnerów. Prowadzona przez NATO operacja nad Libią po raz kolejny potwierdziła, jak ważne są takie związki. Zaraz po tym, jak na szczeblu politycznym zapadła decyzja o rozpoczęciu misji NATO, piloci Sojuszu byli w powietrzu, działając wspólnie – skrzydło w skrzydło – i z pilotami z krajów europejskich spoza NATO oraz z krajów arabskich. Był to warunek niezbędny do wojskowego i politycznego sukcesu misji.

11. Na tym sukcesie będziemy budować Inicjatywę połączonych sił. Będziemy rozwijać edukację i szkolenie personelu, uzupełniając w ten sposób istotne wysiłki poszczególnych krajów. Wzmoczymy ćwiczenia. Powiążemy w jeszcze większym stopniu nasze systemy. Wzmocnimy więzy między strukturą dowodzenia NATO, strukturą wojskową NATO i krajowymi kwaterami członków. Zwiększymy również współpracę sił operacji specjalnych, w tym poprzez Kwaterę sił operacji specjalnych NATO. Wzmocnimy użycie Sił Odpowiedzi NATO, tak aby odgrywały większą rolę w poprawie zdolności wojsk Sojuszu do wspólnego działania oraz wkładu do potencjału odstraszania i obrony. W miarę możliwości rozbudujemy także nasze więzi z partnerami tak, aby w razie wzajemnej chęci wspólnego działania, było ono możliwe.

12. Jakkolwiek od ostatniego szczytu wiele osiągnięto we wzmacnianiu Sojuszu oraz zważywszy na zwiększone poleganie wielu sojuszników na wielonarodowej współpracy i zdolnościach, wiele pozostaje do zrobienia. W tym celu przyjęliśmy Pakiet obronny, który pomoże nam rozwijać i dostarczać zdolności, jakich wymagają nasze misje i operacje. Będziemy nadal reformować nasze struktury i procedury w kierunku zwiększonej efektywności, w tym wynikającej z lepszego wykorzystania naszych budżetów.

13. Siła NATO leży w jedności. Do 2020 r. i później, zobligowani wymogiem użycia zasobów obrony w najbardziej efektywny sposób, będziemy pogłębiać ową jedność, aby utrzymać i podnieść wartość siły wojskowej NATO.